

Nagovor predsednika Državnega sveta Alojza Kovšce
na odprtju razstave
SLOVENSKI ČEBELAR IN ČEBELARSKI
TERMINOLOŠKI SLOVAR - NEPRECENLJIVA ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ
SLOVENSKEGA JEZIKA!

(Državni svet, 15. maj 2018, ob 10. uri)

Spoštovane gospe in gospodje,
mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
Boštjan Noč, predsednik Čebelarske zveze Slovenije,
gospa Ljudmila Bokal z Inštituta za slovenski jezik Znanstveno raziskovalnega centra
Slovenske akademije znanosti in umetnosti,
gospod Marko Borko, urednik revije Slovenski čebelar,
poslanci, državni svetniki,

spoštovani čebelarji in vsi, ki se zavedate pomena in vloge čebelarstva,

dobrodošli v Državnem svetu, drugem domu našega parlamenta. Dovolite mi, da že uvodoma čestitam gospodu Noču in Čebelarski zvezi Slovenije ter ministru za kmetijstvo mag. Židanu za velik mednarodni in diplomatski dosežek pri umestitvi rojstnega dne našega velikega rojaka Antona Janše na svetovni koledar najpomembnejših dogodkov pod okriljem Združenih narodov. Dodam naj, da je Državni svet med prvimi podprl pobudo čebelarjev, da bi 20. maj proslavili kot svetovni dan čebel. Uresničitev te ideje je velika čast in priznanje tudi vsem 10.000 slovenskim čebelarjem, ki negujete tradicijo umnega čebelogojstva, kot jo je zasnoval naš slavni pionir v 18. stoletju. Janša je čebelo postavil na zemljevid sveta, mi pa smo mu končno priznali mesto ob velikih imenih našega naroda, kot so Jurij Vega, Žiga Zois, Jožef Štefan, Friderik Pregl, Herman Potočnik Nordung in mnogi drugi.

Ob misli na čebele najprej pomislimo na njihovo vlogo pri zagotavljanju visoko kakovostne hrane (med, matični mleček in cvetni prah) kot tudi drugih izdelkov, ki jih uporabljamo v zdravstvu in drugih panogah (čebelji vosek, propolis in čebelji strup). A čebele počnejo še veliko več!

Njihov največji doprinos je pri opráševanju skoraj treh četrtin vseh rastlin, s katerimi proizvedemo 90 % svetovne hrane. Tretjina svetovne pridelave hrane je odvisna od čebel, vsaka tretja žlica hrane je pridelana s pomočjo opráševanja.

Mala čebelica, pa naj bo to italijanska rumena, temna nemška ali naša siva kranjska, ima ključno mesto v trikotniku človek- čebela – narava. Čebele so natančen pokazatelj razmer v okolju. Njihova prisotnost, odsotnost oziroma številčnost nam sporoča, kdaj se z okoljem nekaj dogaja in kdaj je treba ukrepati. Kritične okoljske razmere danes kažejo, da je simbioza med človekom in čebelo v veliki krizi. Umiranje in izginevanje čebeljega rodu je znak za alarm, da smo ogroženi vsi. Čebelarji ste zato dandanes kot zaščitniki čebel hočeš-nočeš tudi okoljevarstveniki.

Spremembe, ki jih prinaša globalizacija, so močno spremenile svet. Brezdušnemu tekmovanju ter nepremišljenemu igranju z našim okoljem čebela preprosto ni več kos. Čebela se je naučila sobivati z ljudmi, sedaj pa je nastopil čas, ko bi se tudi ljudje morali naučiti sobivati s to neutrudno delavko za katero ljudska modrost pravi, *“da jo je Bog človeku za vzor ustvaril, da bi se od nje učil, marljivo delati navadil”*. A tehnološki razvoj je šel vseskozi pospešeno v škodo čebel. Sedaj se že zavedamo, da razvoj vselej ne pomeni tudi napredka. Opirajo se številna razvojna vprašanja, ki zahtevajo nov razmislek in nove odgovore.

Za Slovenijo pravimo, da je dežela majhnih in srednjih kmetij. Zanje je značilno, da v svetovnem merilu zavzemajo le četrtno vseh virov, v površini obdelovalne zemlje, količini porabljene vode in energije, prehranijo pa kar 70 % svetovne populacije. Obratno pa agrokemične tovarne hrane in pridelave porabljajo 70 % vseh površin, vode in energije, pridelajo pa le 30 % hrane. Mali kmetje torej hranijo svet, le-ti pa so tudi povezani z malimi čebelarji. Tudi to je eden od razlogov, da bi morala Slovenija podpreti sonaravno pridelavo - od vil kmeta do vilic meščana.

Spoštovani,

Državni svet si vseskozi prizadeva za odprt dialog med različnimi interesnimi skupinami in civilno družno s ciljem, da bi kot družba lahko prišli do najboljših rešitev. Veseli nas, da s Čebelarsko zvezo Slovenije vseskozi zelo dobro sodelujemo in zagotavljam vam, da imate čebelarji v Državnem svetu velikega prijatelja in podpornika. Otvoritev razstave to potrjuje na najlepši način. Vsem skupaj želim prijeten družabni dogodek.

Hvala za besedo.